

DE TRIBUNE

Redactieadres:
D. J. WIJNKOOP N. Prinsengracht 10
Amsterdam.

SOC. DEM. WEEKBLAD

Administratieadres:
J. C. CETON, Wijtenbachstraat 13
Amsterdam.

• VERSCHIJNT ELKEN ZATERDAG. •

Abonnementprijs bij vooruitbetaling 40 cent per 3 mnd.
Buitenland 65 ct. Losse nummers 3 ct.

Advertentiën per regel 15 cent. Bij abonnementen speciaal tarief.

Orgaan van de Soc.-Dem. Partij

Redactie: J. C. CETON, H. GORTER,
W. v. RAVESTEIJN Jr. en D. J. WIJNKOOP.

INHOUD: De eerste gevechten. — Eene nuchtere overweging. — Voor de Marxisten in de S.D.A.P. — Verkeerde voorstelling. — Het Volk en de Waarheid. — Een historisch Congres. — Het begin van een leugen-campagne. — Kosteloos onderwijs. — Kleine politieke feiten. — Het Internationaal Bureau en de Soc. Dem. partij. — Partijnieuws.

Van de Administratie.

Het volgend nummer is het Meinummer. Er is voor onze leden een uitstekende gelegenheid op de Meivergaderingen voor de Tribune propaganda te maken. Overal waar Meivergaderingen worden gehouden en leden onzer partij of geestverwanten aanwezig zijn, vragen wij hen te willen colporteren met ons blad.

Gaarne hadden we echter uiterlijk DINS DAG-AVOND bericht van het aantal exemplaren.

Nieuwe abonné's die zich op de Meivergadering opgeven, betalen voor 't loopende kwartaal 30 cent, in plaats van 40 cent. De verschenen nummers zijn niet in voldoende aantal meer voorhanden, om ze alle nieuwe abonné's nog te kunnen toezenden.

Op de Meimeetings

werke men met onze brochures.

De eerste gevechten.

De eerste campagne van Wijnkoop en mij is afgelopen en wij kunnen reeds eene meening vormen over de ontvangst die de Nederlandsche arbeiders ons bereiden. Mijn algemeene indruk is deze:

De S. D. A. P. is niet meer een schare die voor het socialisme strijdt, maar een verzameling menschen die de een om deze, de andere om die reden verbeteringen in het lot der arbeiders willen.

Toen ik, als voorbeeld van het onderscheid tusschen Marxisme en Revisionisme de bekende woorden van Troelstra voorlas: „Wij hebben te doen wat noodig is, om de ellende der armen te verzachten — kan het, op eene wijze die tevens hunne gedachten in onze richting stuwt — kan dat niet, dan toch, en in elk geval”, barstte er gejubel vóór die woorden los, ondanks dat, jaren terug, de partij die meening van Troelstra, die betrekking had op de agrarische kwestie, heeft veroordeeld.

Die toejuichingen kwamen vooral van de leden der S. D. A. P. Polak had in Deventer gelijk: de partij, haar meerderheid is ontaard. Dat kan ook niet anders als in het dagblad alle principieele bespreking wordt vermeden, en men dagelijks alleen over hervormingen spreekt, hervormingen, die nog zoo luttel voor de klasse beteekenen. Dan wordt de geest der menschen op het kleine gericht en de geest der klasse die de wereld bevrijden moet, wordt zelf klein.

Duidelijk zag ik daar voor mijn oogen de gevolgen dezer taktiek, waartegen ik met van der Goes, Henriëtte Holst en vele anderen heb trachten te kampen, en waartegen, zooveel beter dan wij toen, na ons de Tribune en nu ook de S. D. P. kampt.

Typisch voor den geest die over de oude partij is gekomen was ook, wat een lid, ex-anarchist, zeide. Hij was door ons overtuigd dat er door de reformisten met verloochening van het beginsel gehandeld werd, maar dat, zeide hij, kon niet anders

en daar kreeg men hervormingen door! Verbetering en beginselverloochening moest, meende hij blijkbaar, samengaan! Dat is dezelfde geest als van hen die Troelstra's woorden toejuichten.

Ook de debatten door de leden der oude partij stonden op hetzelfde lage peil. Bijna nooit ingaan op het groote wezenlijke verschil, maar altijd met kleine dingen de geesten der hoorders verwarren. Onze houding tegen Huijsmans, verschil tusschen Wijnkoop en Gorter, zucht om zelf den baas in een partij te spelen, haat tegen personen etc., kortom wat ook de kleine bourgeoisie in debat met ons zoo dikwijls doet: niet het groote onderzoeken, maar met het kleine de aandacht afleiden. En dat gebeurde, op enkele uitzondering na niet alleen tegen mij die den strijd uit het verleden behandelde, maar ook, en dit is voor hen die zeggen te strijden voor de klasse der toekomst, nog zooveel erger, ook tegen Wijnkoop die de taktiek voor nu en de toekomst besprak. Tegen zijn zakelijk, ernstig en sterk geargumenteed betoog, dat de sociaal-demokratie bij deze verkiezingen een andere taktiek moet volgen dan tot nu toe, in een betoog dat zich direct tegen de bourgeoisie richt, — geen tegenbetoog waarom de revisionistische taktiek beter was! Geen ingaan op dit groote voor den toekomstigen strijd zoo allerbelangrijkste vraagstuk, geen wegen van argumenten tegen argumenten, geen gemeenschappelijk onderzoek, door de botsing der meeningen, wat toch wel de beste weg voor de arbeiders is.

Maar wel beschimpingen dikwijls, scheurmakers en politieke chantage! Door hen die sinds jaren den vrijen strijd der meeningen hebben bemoeilijkt en geknot!

Er was echter een lichtpunt in de vergaderingen, dat zich soms tot een groot licht uitbreidde. Dat was de groote aandacht waarmee, ook na de debatten, die alles verwarden en de geesten op hitsten, een deel, dikwijls een zeer, zeer groot deel der vergaderingen, naar ons, die altijd weer trachten zoo zakelijk mogelijk te zijn, luisterde. Het gelukte nooit om ons naar het kleine te dringen, wij, kleine partij, keerden altijd, van zelf, naar het groote, het socialisme en de taktiek daarvan, die tevens de taktiek der hervormingen is, terug. En dan kwam bij zeer, zeer velen altijd de volle aandacht weder. En dikwijls veel, veel grooter instemming dan wij ons, nu nog, hadden voorgesteld.

Dit was een groot licht voor ons, ondanks alle moeilijkheden waarmee wij natuurlijk te kampen hadden en dat gaf ons vast vertrouwen op de toekomst.

Het Marxisme is het socialisme, en er is nog nooit een Marxistische secte, groep, partij, „doodgedrukt.”

H. G.

Op het Kongres van de S. D. A. P. te Rotterdam, heb ik den indruk gekregen, alsof ik in een sterfhuis was.

BERGMEIJER, in zijn rede te Zwolle.

Een nuchtere overweging.

Laten we de zaak nog eens heel kalm en nuchter bekijken.

Hoe is de politieke toestand?

Wij leven in een tijdvak van conservatieve concentratie der bourgeoisie, in ons land zoo goed als in het buitenland.

De meerderheid der burgerlijke politieke partijen verklaart zich openlijk zoowel tegen grootere uitbreiding der politieke rechten van de arbeidersklasse, zoowel tegen grootere democratisering onzer staatsinstellingen, als tegen uitbreiding der sociale wetgeving op een wijze, die de heerschende klassen eenig geld zou kosten. Dezelfde meerderheid daarentegen is vóór uitbreiding van de militaire lasten en verslechtering van het beetje bestaande sociale wetgeving (ongevallenwet). Die meerderheid omvat ten onzent de groote meerderheid der „rechtzijdige” en de grootere helft der „linkerzijde.” De minderheid der burgerlijke politieke partijen, een onbeduidende en machteloze minderheid, heeft, in de hoop de arbeiders en andere groepen, die van het kapitalistisch stelsel slechts de nadeelen lijden, voor een deel althans te vangen als kiezers, zich in beginsel uitgesproken voor het verleenen van het A. K. aan de arbeidersklasse en voor een reeks „sociale” maatregelen, zonder dat ze ook maar eenigszins aangeeft, hoe die te bekostigen zijn indien men niet aan het militarisme raakt, waarvan deze heeren niet reppen.

Het is in het belang dezer minderheid zich zoo „vooruitstrevend” mogelijk te toonen, omdat dit haar eenige kans is elementen uit de uitgebuite klassen als stemvee mee te krijgen.

Deze minderheid omvat de minderheid der rechtzijdige en de kleine helft der „linkerzijde.”

Evenwel is deze zelfde minderheid der burgerlijke politieke partijen blijkens haar geschiedenis en haar daden zoowel als haar woorden, ten allen tijde bereid de regeering te aanvaarden in samenwerking met de uitgesproken conservatieven en in dat geval de consequenties te trekken van die mederegeering dwz. haar „democratie” en haar „vooruitstrevendheid” op de mestvaalt te werpen.

In deze omstandigheden is het 't meest evidente belang eener arbeiderspartij, die meer wil zijn dan een partij van arbeiders, doch die begrijpt, dat zij in de eerste plaats versterking van de politieke macht der arbeidersklasse heeft na te streven om iets te bereiken, dat zij vóór alles de manoeuvres den minderheid van de burgerlijke partijen doorgondt en aan de arbeiders duidelijk maakt.

Dit is haar belang voor het oogenblik, en voor de toekomst, uit het oogpunt zoowel van het verderstrekkend als van 't voor de hand liggende voordeel.

Niet alzo de S. D. A. P.

Sinds 1905 heeft zij heel haar politiek gezet op ééne kaart: de vooruitstrevendheid van, nog niet eens, de geheele minderheid der burgerlijke partijen — clericalen en liberalen — maar van de „vooruitstrevende linkerzijde.”

Een „vooruitstrevende linkerzijde,” die nota bene de Liberale Unie zoowel als de vrijzinnige democratie omvat, dwz. zoowel de elementen, in wier belang het is den democraat uit te hangen, als de

brug, die deze elementen verbindt met den conservatieven vleugel der liberale partij.

Een „voortstrevende linkerzijde” die dus, in de werkelijkheid, weliswaar geleidelijk maar niettemin onverbrekkelijk vastzit aan de „conservatieve linkerzijde”, de meest oprechte vijanden der arbeidersklasse.

Heel de politiek der S. D. A. P. sinds 1905 is een onzinnigheid, wanneer zij niet op die ééne kaart alles had gezet.

Nu, op het jongste congres der S. D. A. P. te Rotterdam gingen er stemmen op, om deze politiek te wijzigen.

De stemmen kwamen deels van de zijde der kleine en machteloze Marxistische minderheid, die nog in de S. D. A. P. na Deventer is achtergebleven.

Zij raadden aan de taktiek te wijzigen in dien zin, dat men bij de herstemmingen alleen nog maar steun zou verlenen aan voorstanders van het A. K. en de arbeiders zou aanraden zich te onthouden, indien het tusschen twee burgerlijke kandidaten, die het A. K. niet op hun program hebben.

Deze taktiek, de juiste in 1905, toen de schijnmanoeuvres den burgerlijke „voortstrevendheid” nog een minder gevaarlijk karakter droegen dan nu, omdat de burgerlijke democraten toen het A. K. zelfs met den mond hadden verloochend, is nu een anachronisme, iets uit den tijd geworden, omdat het er nu niet meer op aankomt de arbeiders te waarschuwen voor een stemmen op de conservatief-liberalen uit puren Kuiper-haat, dwz, zich door een gevoel te laten meeslepen ten einde hun openlijke vijanden te steunen, maar om de arbeiders er voor te waarschuwen niet te stemmen op diezelfde vijanden, nu deze een democratisch manteltje hebben omgehangen, nadat ze weer oppositie-partij zijn geworden. Niet te stemmen m. a. w. op de Liberale Unionisten en de vrijzinnigdemocraten, die onderling koek en ei zijn, en die met dezelfde conservatieve liberalen in één schuitje voeren in 1905, in 1906, in 1907, zooals zij weer zullen of zouden varen, zoodra de kans bestaat de plaatsen aan de ministerstafel te bezetten. Deze taktiek, die door Van der Goes verdedigd werd, en waarbij niet aan de „voortstrevende vrijzinnigen” gevraagd zou worden, wat zij nu eigenlijk onder A. K. verstaan, zoodat allerlei elementen zouden moeten worden gesteund, van wie men van te voren wist, dat zij nooit een uitbreiding van het kiesrecht zullen helpen tot stand brengen, waarbij de arbeidersklasse werkelijk gebaat wordt, deze taktiek zou in de werkelijkheid op niets anders zijn uitgelopen dan op een voortzetting, een volgens de omstandigheden eenigszins gewijzigde voortzetting van de verkeerde, de revisionistische taktiek, die de S. D. A. P. gevolgd heeft sinds 1905 en 1904.

Zij zou, indien de leider van de S. D. A. P., indien Mr. P. J. Troelstra werkelijke staatsman en politicus ware, zooals Tak dat in zekeren zin was, door dezen leider te Rotterdam met beide handen zijn aangegrepen als een prachtig middel om den schijn te redden, als ging zijn partij, de S. D. A. P., nu, na uitsmitting der strijdende Marxisten, den revolutionairen, den proletarischen weg op.

Zij werd dan ook ondersteund door elementen uit de S. D. A. P., die ongetwijfeld bij intuïtie in het voorstel Van der Goes iets zagen, dat de revisionistische meerderheid werkelijk van groot nut had kunnen zijn.

Maar de leider der S. D. A. P. en met hem de bende van zijn blinde volgelingen, heeft het zelfs niet nodig, heeft het blijkbaar schadelijk geacht zelfs dit voorstel, dat in hun waarachtig belang was geweest, te aanvaarden.

Mr. P. J. Troelstra heeft dezelfde taktiek verdedigd, als die, welke gevolgd is in 1905 en in 1907, een taktiek, die de S. D. A. P. tot een volkomen bijwagen van het linksche „voortstrevende blok” maakt, tot een schijnbaar drijvende, inderdaad gedreven verkiezingsmachine tegen de clericale meerderheid, waardoor zijn partij als drijfkracht voor het werkelijk A. K. — zooals dat in de motie der S. D. P. wordt geëischt — zoo goed als waardeeloos is geworden.

Er waren — dit moeten wij nog even opmerken — er waren onder de revisionistische meerderheid elementen, wien zeer vaag het onzinnige van de taktiek, die nu weer besloten zou worden, voorstond. Elementen, die althans gevoelden, zoo ze het al niet begrepen, dat bij onze nationale politieke verhoudingen, het van een arbeiderspartij

onzinnig is de arbeiders-elementen uit de clericale meerderheid voortdurend af te stooten, stelselmatig, op politiek gebied door alleen „liberalen” te steunen, terwijl men aan den anderen kant diezelfde elementen door concessies aan hun ideologie zoogenaamd wil winnen.

Deze lieden hadden, onder den druk van het „kameraadschappelijk” en „broederlijk” terrorisme in de S. D. A. P. niet eens de kracht hun vage gevoelens in voorstellen te formuleeren.

En zoo gaat de S. D. A. P. dan tot meerdere glorie van het liberalisme opnieuw den verkiezingsstrijd in als proletarische vleugel van het democratische regeringsblok in spe.

v. R.

Ik vindt 't daarom een schande, dat die uitval „drukt ze dood” door Troelstra gebezigd is. Gij zijt goeie sociaal-democraten.

BERGMEIJER, in antwoord aan Wijnkoop te Zwolle.

Voor de Marxisten in de S. D. A. P.

In zijne beschouwing over „Het Weekblad” onder redactie van Henr. Holst en Wibaut, schrijft Mr. Troelstra onder meer het volgende:

„Daarom heb ik dan ook op het Deventer Kongres de oprichting hiervan verdedigd, geheel afgescheiden van de eigenaardige omstandigheden, die ons daartoe deden besluiten, als een zaak van algemeen partijbelang.

Die omstandigheden echter maakten voor de redacteuren en medewerkers aan dit weekblad de aanvaarding dier taak al heel moeilijk, omdat zij daardoor het juist de Partij mogelijk maakten, haar bekende scherpe besluiten te nemen tegen een groepje Marxisten, wier streven, afgezien van de wijze waarop, door hen werd gedeeld.”

Duidelijker gezegd kan het niet.

Scherper veroordeeling der niet-uitgetreden Marxisten is onmogelijk.

Hadden zij de redactie van het Weekblad geweigerd, voor geval het roeyement werd uitgesproken, waren zij solidair geweest met de groote meerderheid der Marxisten, — mr. Troelstra verklaart het ten duidelijkste: *het zou de Partij niet mogelijk zijn geweest de Deventer besluiten te nemen.*

Laten zij het onthouden en zich schamen. S.

Verkeerde voorstelling.

In „Het Volk” van een dezer dagen wordt gemeld dat de Afd. Bussum van onze Partij pogingen in het werk stelt bij de Meifeestviering scheuring te brengen onder de arbeiders van Bussum. Het is hier de plaats tegen deze verkeerde voorstelling op te komen en den arbeiders duidelijk te maken, wat eigenlijk de kwestie is. Bij gebreke van een bestuurdersbond neemt de afd. Bussum der S. D. A. P. de leiding bij de viering van het Meifeest. Daartoe heeft zij evenals vorige jaren de Bussumsche afdelingen van de verschillende arbeidersbonden uitgenoodigd tot het houden van eene gecombineerde vergadering teneinde besprekingen hierover te houden: nu echter met uitsluiting van de S. D. P. Vóór nu die gecombineerde vergadering plaats had, schreef onze afd. aan de S. D. A. P. dat zij gaarne het Meifeest wenschte mede te vieren, omdat de leuzen achturedag en Algemeen Kiesrecht ook onze leuzen zijn en wij in ieder geval, daar, waar geen geschilpunten kunnen zijn, zeer gaarne tot medewerking geneigd zijn. — Het antwoord was dat zij de S. D. A. P. als de „eenige” vertegenwoordigster beschouwde van het politiek-georganiseerd Nederl. Proletariaat, in de S. D. P. niet anders dan eene politieke tegenstandster kon zien en daarom onmogelijk kon samenwerken om den Meidag te vieren. — Zoo werden wij gedwongen, wilden wij het Meifeest vieren, zelfstandig op te treden en noodigden de betrokken organisaties, waaronder ook de S. D. A. P., uit met ons mede te doen. Nu staan de vakverenigingen in een eigenaardige positie, moeten zij of met den een, of met den ander meegaan.

De S. D. A. P. doet het nu voorkomen alsof wij het Meifeest in de war sturen en wij in de anders samenwerkende organisaties nu verdeeldheid willen brengen, m. a. w. dat wij de geschillen, tusschen S. D. A. P. en S. D. P. bestaand, ook in de vakorganisaties willen brengen en nu gaan concurreeren met het houden van een apart Meifeest. — Maar dit is de juiste voorstelling niet. — Bij de Meiviering zijn geen geschillen tusschen ons. Er is dus geen enkele geldige reden om onze afdeling uit te

sluiten. *Alle arbeidersorganisaties, hetzij een politieke partij of een vakvereniging moeten, wanneer zij mede willen strijden voor den achturedag en Algemeen Kiesrecht, kunnen meedoen aan het Meifeest.*

Wilt gij, S. D. A. P., in uw blinden haat ons nu toch uitsluiten, goed; maar verwijt ons dan geen scheuring, want gij zijt het dan die de scheuring in de vakbeweging brengt; er zijn arbeiders die op onze hand zijn, maar er zijn ook die S. D. A. P.-er zijn. Gij dwingt hen aldus een keus te doen, niet wij.

Maar wij weten wel de bedoeling. Dooddrukken, niet waar? Op advies van Mr. Troelstra te Rotterdam en als boel verkeerd loopt, zeggen dat wij het gedaan hebben.

Arbeiders, ziet hier wederom een staaltje van de wijze waarop men tracht aan te toonen de verderfelikheden van de S. D. P. Maar vergeet nooit dat de S. D. A. P. wanneer zij zegt dat wij twistzoekers, ruziemakers en scheurmakers zijn en daarom verderfelijk voor de arbeidersklasse, ze bedoelt verderfelijk voor de S. D. A. P., wat nog niet hetzelfde is.

Bussum.

J. M.

„Het Volk” en de Waarheid.

Het spreekt vanzelf, dat wij niet zullen polemiseren met *Het Volk* over de futiliteiten, die het telkenmale tegen de S. D. P. en haar voormannen als argumenten geeft. Wij willen hier uitdrukkelijk slechts drierlei doen:

1e. Konstateeren, ook voor onze eigen partijgenooten, dat zij zoo min *Het Volk* als bijv. *Het Handelsblad* in het minst moeten vertrouwen, indien in die kranten berichten of beschouwingen omtrent de Soc. Dem. Partij voortkomen.

2e. Konstateeren, dat even als in het bekende moraal-debat met Gorter, en in zoovele andere gevallen, *Het Volk* thans tegenover het optreden van de Soc. Dem. Partij nog geen enkel zakelijk artikel of argument heeft aangevoerd, en uitsluitend met onwaarheden, persoonlijkheden en kleinigheden tegen de S. D. P. optreedt.*

3e. Eén voorbeeld geven van de alom bekende waarheidsliefde van *Het Volk*, en wel dit:

In het artikel *Van diplomaten gesproken* in het *Volk*-nummer van Woensdag 21 April j.l. schrijft dat orgaan o.a.: „Op de vergadering in Bellevue heeft Wijnkoop op de meest besliste wijze gezegd, dat te Brussel geen punten waren genoemd, nu deelt hij mede dat er wel punten waren genoemd.”

Wat heb ik inderdaad in de vergadering in Bellevue gezegd? Lezers, ik noodig u uit, daartoe even met mij het verslag in *Het Volk* dier vergadering op te slaan (No. 2858, 2e blad). Twee keer heb ik op die vergadering over deze zaak gesproken. Het *Volk* berichtte het als volgt:

1e. „Wijnkoop, als Voorzitter meende in zijn openingswoord, „een onwaarheid” in *Het Volk* te moeten tegenspreken; er waren er zooveel, maar hij kon er slechts één tegenspreken. (Gejoel). Spiekman n.l. schreef, dat Gorter en Wijnkoop te Brussel inzake de fusie „punten” aangegeven hadden; dit was een onwaarheid, het was door Huysmans gebeurd. Spr. hoopte dat in dezen de waarheid nu toch eindelijk eens in *Het Volk* mocht doordringen.”

2e. „Het Internationaal Bureau legde ons geen voorstellen, maar vier punten over, en kwam bij de S. D. A. P. met een gansch ander voorstel.”

Het Volk kan dus uit zijn eigen verslag van de vergadering in Bellevue weten, dat ik steeds op de meest besliste wijze gezegd heb, dat er te Brussel wel punten waren genoemd, en dat het zelf zeer besliste onwaarheid debiteert, indien het tegen beter weten in beweert, dat ik zou gezegd hebben, „dat te Brussel geen punten waren genoemd.”

Nog immer hopen we, evenals in Bellevue, dat de waarheid ook eens in *Het Volk* moge doordringen. We wachten af.

WP.

*) Merkwaardig is ook de min of meer bedekte raad, die *Het Volk* thans in zijn nummer van 23 April aan zijn partijgenooten geeft, om onze sprekers niet langer aan te hooren. Deze anarchistische methode van de „vrijheid van het woord” op de S. D. A. P.-vergaderingen werd trouwens door de partijgenooten van *Het Volk* reeds zonder dien raad in praktijk gebracht.

Een historisch Kongres.

Er zijn in de laatste weken in Engeiand, Frankrijk, Hongarije, Noorwegen en België een aantal socialistische kongressen gehouden, waarop wij door plaatsgebrek niet of nog niet konden ingaan. Het belangrijkste dezer kongressen evenwel, dat van de

Independent Labour Party (Onafhankelijke Arbeidspartij, I. L. P.) in Engeland mag niet onbesproken blijven, en we kunnen het bespreken, en meest vertalen, aan de hand van het uitvoerig artikel dat de *Leipziger Volkszeitung*, het best ingelichte sociaaldemocratische blad ter wereld, onder den titel: *Een historische Konferentie* aan dit Kongres (het Kongres van Edinburg) en dat van de Engelsche Soc.-Dem. Partij (S. D. P.) wijdt.

Bij beide partijen stond de verhouding tot de *Labour Party* (Arbeidspartij, L. P.), de niet-klassebewuste partij van de *Trade Unions* op den voorgrond. De S. D. P. behield zijn oude positie. Met algemeene stemmen op twee na werd het voorstel tot aansluiting bij de L. P. verworpen. De S. D. P. wil geen sektarisme, geen intransigentie (onverzoenlijkheid) — dat bewees zij door toe te laten dat het parlementslid Will Thorne, lid der S. D. P., lid kon blijven van de parlementsfractie der L. P. in het Lagerhuis. Maar zij wil ook geen verdoezeling en geen afstand doen van de klare socialistische agitatie onder de massa's. Aldus de S. D. P.

Heel anders stond het in de I. L. P., die bij de L. P. is aangesloten. In het vooruitzicht van de ernstige verschillen in de Partij agiteerde het bestuur der I. L. P. reeds sedert weken tegen de „revolutionaire friseurs” en „scheurmakers”, die zich onder de leiding van „onverantwoordelijke jonge menschen” aanmatigden, kritiek uit te oefenen op „de in dienst van het socialisme vergrijsde mannen” als Keir Hardie.

Deze afmakingstaktiek werd ook reeds voor het Januari-Kongres van de L. P. in Portsmouth aangewend, en wel met zulk succes, dat de oppositie gedesorgeriseerd en neer-gestemd werd. Men meende ook ditmaal hetzelfde resultaat te kunnen bereiken. Maar reeds bij het begin van het Edinburgsche Kongres der I. L. P. bleek, dat de dingen niet zoo glad zouden gaan, als de leiders hoopten. Wel werd met algemeene stemmen op 10 na het blok van de L. P. als de beste socialistische politiek erkend. Maar reeds kreeg het schijnbaar anarchistische voorstel, dat een afdeeling ook tegen den wil van het P. B. een eigen kandidaat kon stellen, 136 van de 380 stemmen. Dit was in werkelijkheid een betekenisvolle demonstratie tegen het verhinderen van kandidaturen tegenover de liberalen en tegen het verdoezelen van de socialistische vaan onder allerlei arbeiders-vriendelijkheid, aan welke beide misdrijven het P. B. van de I. L. P. zich had schuldig gemaakt, het laatste onder andere bij het weigeren van zijn toestemming aan de candidatuur van Victor Grayson in Colne Valley. Deze stemming en die tot goedkeuring van het werk der Kamerfractie (voor 248, tegen 123) toonden aan, dat er op het Kongres een zeer groote minderheid aanwezig was, die zich niet bang maken liet.

Voor de leiders der I. L. P., die op een demonstratieve goedkeuring van hun taktiek hadden aangestuurd, was het resultaat van deze stemmingen een zware slag, en hun verbittering brak los, toen het voorstel aan de orde kwam, om die partijgenooten, die de statuten van de L. P. niet erkennen, ook als leden van het Lagerhuis geen salaris uit de partijkas te betalen. Men weet dat de Engelsche parlementsliden niet door den Staat bezoldigd worden. Dit voorstel was direkt tegen Grayson gericht, die evenals Will Thorne van de S. D. P. volkomen bereid is met de Kamerfractie der L. P. samen te werken, maar zijn zelfstandigheid niet wil opgeven. Grayson verdedigde zijn standpunt in een schitterende rede, die sterken bijval vond. Keir Hardie daarentegen, die hem beantwoordde, sprak op een hartstochtelijke persoonlijke wijze, o.a. door den „jongen man” te verwijten, dat hij niet zijn politieke zelfstandigheid maar zijn eigenwaan verdedigde. De vergadering werd geprikkeld, er vielen veel harde woorden, en het voorstel werd eindelijk met 332 tegen 54 stemmen aangenomen. Nog eens bleef de overwinning aan het P. B.

Den tweeden dag werd door den Voorzitter Macdonald geopend met een lange uiteenzetting van de grondbeginselen van zijn burgerlijk socialisme en zijn opportunistische taktiek. Het socialisme was een zaak van verstand en zedelijkheid, en zou niet door revolutie, maar door evolutionaire omvorming der samenleving komen. Wie van meening was, dat het probleem van de werkloosheid door overtreding van de parlementaire orde kon worden opgelost (Grayson had bij de behandeling van de werkloosheid, gelijk bekend is, deze orde ten slotte opzettelijk overtreden), die was een domoor of zelfs een misdadiger, want niets was belangrijker dan de

vormen van de democratische regeering in acht te nemen, omdat die voor de vorming van de socialistische staat zoo waardevol waren. Wet en orde waren belangrijker dan anarchie enz. Deze rede werd met merkbare onrust aangehoord, en bij het partijverslag trad de oppositie zeer beslist met haar kritiek tegen de officieele mooipraterij op. De redactie van het partij-orgaan, de *Labour Leader*, werd slechts te nauwernood goedgekeurd. En verworpen werd met 194 stemmen vóór en 217 tegen, dat Grayson wegens zijn weigering om met Keir Hardie tezamen op te treden, van de officieele sprekerslijst moest worden geschrapt.

Nadat Grayson in het Lagerhuis de Kamerfractie der L. P., die hem bij zijn optreden tegen de verwaarloozing van de werkloosheidskwestie niet had ondersteund, tot „verraders” had gestempeld, werd hij door Keir Hardie e.a. zeer smerig aangevallen, waarop Grayson natuurlijk weigerde samen met hen in openbare vergaderingen op te treden. Dit vatte het P. B. als majesteitsschennis op en schrapte hem van de lijst. De afgevaardigden, die de schrapping van Grayson als spreker afkeurden, spraken hiermede uit, dat hoe hoog men ook de persoon van Keir Hardie moge achten, hij toch geen program is, dat men niet zou mogen schenden.

Thans had het P. B. van deze oppositie genoeg, en trok zich direct terug om te beraadslagen. Den volgenden dag verklaarde Macdonald dat hij en Keir Hardie, Snowden en Bruce Glasier (redakteur van de *Labour Leader*) uit het P. B. traden. Te vergeefs verklaarden de afgevaardigden dat zij met de verwerping noch het P. B., noch Keir Hardie hadden willen beleedigen. Te vergeefs deemoedigden de afgevaardigden zich zoozeer, dat zij met 249 tegen 110 stemmen hun verwerping introkken. De heeren waren onbuigzaam en Macdonald verklaarde ruitelijk, dat niet alleen de verwerping, maar de heele houding van het Kongres hem en zijn kollega's niet beviel, omdat zij zich door een troepje „lichtzinnige en onverantwoordelijke jonge lui” lieten misleiden. De vier bleven dus onverbiddelijk, en eindelijk werd besloten dat de afdeelingen vier nieuwe leden zouden kiezen.

Daarmede was het Kongres ten einde. Wat nu? Deze vraag stelt zich thans elke Engelsche politicus, want ze heeft voor de burgerlijke politici, vooral voor de liberalen, misschien nog wel grooter betekenis dan voor de Sociaaldemokratie. Niet zonder rede klaagt thans de heele liberale pers over deze „ongelukkige” scheuring in de rijen der I. L. P. en scheldt op de „jonge lui”, achter wie ze de „scheurmakers” en „sektairen” van de S. D. P. ziet. De I. L. P., zooals zij tot dusver door Keir Hardie, Macdonald en Snowden werd geleid, was voor de liberalen van onschatbare waarde, daar zij de Sociaaldemokratie een succesvolle konkurrentie aandeed. Thans valt de politiek dezer leiders, en daardoor ontstaat voor het liberalisme het gevaar, dat toch eindelijk de revolutionaire, op den klassenstrijd berustende taktiek ook in de I. L. P. eens zal overwinnen. Wel is zelfs nu nog het terugtrekken van Keir Hardie c.s. niets meer dan een nieuwe poging tot bangmaking, en mist de oppositie nog de kracht en de ernst, om de leiding over te nemen. Maar al komen de vier partijbestuurders weer terug met een plechtig vertrouwensvotum der afdeelingen, daardoor wordt de oppositie niet verzoend en ondanks alle vertrouwens-votums, zal het respect voor die leiders sterk verminderen. Als Keir Hardie en Macdonald hun taktiek niet veranderen, dan breekt het verzet weer los, en dan helpen geen middeltjes van herstel. Het opportunisme, het zoogenaamde socialisme van Macdonald en de zijnen is gevallen, en nooit zullen ze weer de I. L. P. werkelijk beheerschen.

Daarom is het Kongres van Edinburg een historisch Kongres. Wp.

Het begin van een leugencampagne.

„Het Derde District” is begonnen de campagne voor de candidatuur Troelstra te openen. Men kon er natuurlijk niet buiten, daarin ook iets over onze partij te zeggen. 't Schijnt echter dat ter bewerking der kiezers de onjuiste voorstellingen in 't Volk omtrent ons optreden gegeven, nog niet krachtig genoeg lijken, om hen te doen gelooven aan 't ongeelijk der S. D. P. Men moet er dan de leugen een beetje dikker opleggen, niet waar?

Over de fusie b.v. schrijft het blaadje:

Gorter en Wijnkoop gingen naar Brussel, en zetten voor het Bureau hun standpunt uiteen. Het gevolg was, dat de internationale secretaris, Huijsmans, naar Holland kwam

met een bemiddelingsvoorstel, dat een grondslag zou vormen voor de hereeniging. Hij legde het voor aan het Partijbestuur der S. D. A. P., met de verklaring, dat Gorter en Wijnkoop voor de aanneming er van in de S. D. P. warm hun best zouden doen.

Men weet, dat noch Gorter, noch Wijnkoop, het voorstel kenden, zich omtrent het al al of niet aannemelijke daarvan dus moeilijk konden uitlaten, te minder konden beloven voor de aanneming ervan in de S. D. P. warm hun best te doen.

Ten opzichte van het besluit van ons congres, het voorstel Rotterdam niet te onderwerpen aan het referendum, heet het:

Dezelfde lieden, wier groote grief tegen de S. D. A. P. is, dat te Deventer de democratie zou zijn vermoord — hoewel te Deventer de afgevaardigden met een behoorlijke opdracht hunner afdeeling kwamen, en de Deventer besluiten aan het referendum zijn onderworpen — dezelfde lieden hebben botweg bij de eerste de beste gelegenheid in hun eigen partij de democratie gesmoord.

Inderdaad is in Deventer de democratie vermoord in behoorlijke opdracht der afdeelingen en bekrachtigd door het referendum der leden, waarom wij ook uit de S. D. A. P. zijn gegaan.

Het niet onderwerpen van een besluit aan 't referendum, wanneer een congres daartoe besluit, is trouwens een bepaling in het reglement van dezelfde partij, wier krantje dat thans betitelt als smoring der democratie. C.

Kosteloos onderwijs.

De teekenen van revisionistisch verval vertoonen zich in de S. D. A. P. in steeds toenemende mate. Men zou zoo meenen, dat de eisch van kosteloos onderwijs reeds jaren en jaren door den onderwijzersvakbond, dikwijls ook in samenwerking met de S. D. A. P. gepropageerd, er toch wel een zou zijn, die de S. D. A. P. nog wel zou blijven handhaven.

In een redactioneel hoofdartikel heet het evenwel:

Bij den huidige toestand van het onderwijsvraagstuk heeft het bespreken van zoo'n eisch slechts academische beteekenis. Er is bovendien een kant aan die in onze partij nog wel eens nader bekeken mag worden, n.l. deze, of het wel verstandig is in de bestaande verhoudingen ook de kinderen der gegoeden kosteloos onderwijs te verstrekken. Het verdient zeker nadere overweging of de staat, bij den overbekenden onwil der bezittende klassen om eenigen maatschappelijken last op zich te nemen, maatregelen moet nemen om de bezittende klassen te ontlasten. Zoo niet, dan zou een evenredig schoolgeld, met vrijstelling van de kleine inkomens, allicht betere uitwerking hebben.

Heel leuk — terwijl men eenvoudig den eisch van kosteloos onderwijs omzet in een van evenredige schoolgeldheffing — volgt er dan: „we geven dit niet als onze meening, doch als een aanduiding enz.

We kennen dat: In theorie kunnen we die eisch wel handhaven, doch in de practijk zullen we er ons maar niet aan storen, volkomen alzo in overeenstemming met de revisionistische opvatting der S. D. A. P. van haar program.

Dat program, och, waarom 't wijzigen. 't Is zoo slecht niet, als men er zich in de practijk maar niet aan houdt. C.

Kleine politieke feiten.

Er zijn, ook in de politiek, van die kleine, op zichzelf vrij onbelangrijke feiten en verschijnselen, waaruit men, evenals men door sommige daden of woorden eensklaps het karakter van een mensch klaar ziet voor den dag komen, ook het eigenlijke wezen van politieke partijen en personen kan proeven.

De nu begonnen verkiezingsstrijd biedt een bijzonder gunstige gelegenheid voor dergelijke observaties evenals men de waarde van personen in moeilijke en bewogen tijden of bij buitengewone gelegenheden makkelijker leert kennen; aangezien ze zich dan meer blootgeven of meer in actie zijn.

Wij willen onder bovenstaanden titel zoo nu en dan eens hier en daar een politiek vruchtje plukken teneinde daaraan den boom, waaraan het gegroeid is, nader te leeren kennen.

* * *

De Liberale Unie heeft zich vóór algemeen kiesrecht verklaard, vóór staatspensionering, vóór nog 't een en ander, niet waar? „Het Volk” heeft verzekerd, dat de liberale bourgeoisie nu op weg was naar de democratie „onder de zweep van Troelstra, weliswaar, maar evenwel op weg. Op het congres der S. D. A. P. is de motie van het P. B. aangenomen, waarbij steun bij de herstemmingen beloofd wordt aan alle „voorstanders” van het A. K., dus ook aan de Liberale Unie-candidaten.

En ziet, een van de eerste candidaten, door diezelfde Liberale Unie gesteld voor de Tweede Kamer, is, in Rotterdam IV, een groot arbeiders-

district nog wel, de heer Plate, conservatief-liberaal, tegenstander van A. K., voorstander van verslechtering der bestaande sociale wetgeving, tegenstander van staatspensionering, kortom een oprecht en eerlijk behouder.

In „Het Volk” slaakt de revisionistische leider der Rotterdamsche S. D. A. P. verzuchtingen over zulk politiek „bederf”. Maar wij vragen, wat is grooter „bederf” op politiek gebied, dit, dat een partij van liberale bourgeois zoals de Liberale Unie er een is, die de belangen van de klasse der gemiddelde handelsbourgeoisie en der gemiddelde landbouwers vertegenwoordigt, een goeden en bekwapen vertegenwoordiger van de belangen harer klasse, zoals de heer Plate er een is, candideert, of dit andere, dat een zich proletarisch noemende partij als de S. D. A. P. de frases van die bourgeoispartij voor zoeten koek opeet en bij de herstemmingen opnieuw als bijwagen van die liberale bourgeoispartij, d. w. z. van de partij der directe vijanden van de arbeiders, wil fungeren?

* * *

Dezelfde Spiekman, die nu zoo verontwaardigd is over de Liberale Unie, welke den heer Plate candideert, heeft nog maar kort geleden, bij een verkiezing voor de Provinciale Staten dienzelfden heer Plate dermate opgehield, dat de clericale blaadjes in Rotterdam en het liberale Rotterdam Weekblad daarmee, zij 't om verschillende redenen, even content waren. Spiekman's heele politiek trouwens was er, vooral in 1905 en 1907, steeds op gericht de liberalen, natuurlijk de vooruitstrevend-liberalen (Unie-genre) niet onnoodig voor het hoofd te stooten. Zij, die den verkiezingsstrijd van 1907 hebben meegemaakt en, als bestuursleden, achter de schermen zaten, weten daar alles van.

Er mocht geen „onthouding” aan de kiezers worden voorgeschreven, zelfs waar het ging tusschen een conservatief-liberaal en een clericale; omdat daardoor Spiekman's eigen stemmen, stemmen van liberale onderwijzers, kantoorbedienden en middenstandertjes, dreigden te verminderen. Nu, met het oog op de algemeene verkiezingen, met het oog op het feit, dat de oud-liberalen conservatiever zijn dan ooit, dat zij de ongevallen-wet willen verslechteren, en met het oog op dit andere feit, dat de S. D. P. besloten heeft in Rotterdam IV een revolutionnair-proletarische candidatuur te stellen naast die van de S. D. A. P., nu is het noodig vooral heftig op te treden tegen de candidatuur-Plate. Hoe de werkelijke houding zal zijn, wanneer het er op aan komt, bij de herstemmingen, dat zullen we dienen af te wachten. Wanneer er kans is, dat eenig Rotterdamsch candidaat der S. D. A. P. wat liberale stemmen krijgt door in een ander district de kiezers bij herstemming „vrij te laten” dan, daar verdedden we wat om, zal dit weer geschieden. Trouwens: waarom ook niet?

Dat H. Spiekman geen socialist is, wordt nu toch wel zoo langzamerhand bekend. Wie nog een bevestiging van dit feit behoefde, kon het dezer dagen weer vinden bij gelegenheid van een voorstel in den Rotterdamschen Gemeenteraad omtrent het uittrekken van een som voor feestelijkheden bij de geboorte van de of den jeugdigen Mecklenburg. Geen woord van principiële protest kwam daar over 's heeren Spiekman's tanden. Met het oog op de verkiezingen was dit ook ongetwijfeld „opportuun”.

* * *

Dezelfde Spiekman moet, nu de S. D. P. afdeling Rotterdam, aansluiting heeft gevraagd bij den door hem beheerschten R. B. B. een voorwendsel vinden om ons te weigeren.

Dit nu is niet zoo gemakkelijk.

De R. B. B. is waarschijnlijk de meest losse, en, wat het opnemen van vakverenigingen betreft, opportunistische Bestuurdersbond in het land. Er zijn een aantal vakverenigingetjes bij aangesloten, die feitelijk geen reden van bestaan hebben. Tot voor korten tijd was het zelfs niet onmogelijk — en was het inderdaad een feit — dat er uit eenzelfde vak meer dan één „vakvereniging” bij was aangesloten. Hetzelfde gezonde opportunisme heerscht er ten opzichte van de leuzen. Nog het vorige jaar was er geen sprake van Algemeen Kiesrecht in den R. B. B. Nu, nadat de ondergeteekende eind vorig jaar een voorstel daaromtrent had ingediend bij de Federatie Rotterdam der S. D. A. P., welk voorstel is blijven liggen tot na de Partij-crisis en na Deventer, is het in den R. B. B. „opportuun” geworden de zoo lang verwaarloosde kiesrecht-leuze eindelijk, op voorstel van de Federatie Rotterdam — d. w. z. op voorstel van het geroeyerde lid v. Ravesteijn — op te nemen. Met het oog op de verkiezingen, weet

u, en... met het oog op de „nieuwe” Partij. Hetzelfde beminnelijk „opportunisme” geldt ten slotte ten opzichte van de lijn, die het N. V. V. aangeeft. De R. B. B., leider H. Spiekman, ook in dit opzicht opportunistisch pur-sang, neemt van het N. V. V. en zijn taktiek slechts datgene over, wat in zijn R'damsche kraam te pas komt. Zoo wat betreft de kwestie van de *samenstelling* der Bestuurdersbonden, de vraag of deze alleen uit plaatselijke afdelingen der landelijke vakverenigingen moeten bestaan: Spiekman heeft er zich onmiddellijk tegen verzet de politieke partijen en de „algemeene” verenigingen uit den Bestuurdersbonden te verwijderen. Met het oog op een en ander is het dus niet zóó gemakkelijk een voorwendsel te vinden om de S. D. P. uit den R. B. B. te weren. Toch is dit voor Spiekman van het hoogste belang. Hij is er in geslaagd de oppositie in de S. D. A. P. „mond-dood” te maken, eerst haar verdrijvende uit het Federatiebestuur, daarna uit het plaatselijk orgaan, ten slotte buiten de Partij — vergeten we niet, dat *hij* den veldtocht tegen de Tribune opende in November van het vorig jaar — en zodoende was hij er meteen van verzekerd, dat er geen oppositie in den R. B. B. tegen hem zou verrijzen. Hij rekende er op, dat hij de enkele elementen uit de vakbeweging, die zijn politiek niet lusten, wel zou kunnen verpletteren. (Een poging daartoe is reeds gedaan door een op touw gezet relletje tegen J. Kalter, den redacteur van de Havenwerker). En nu zou de oppositie, in de gedaante van het bestuur der afdeling Rotterdam van de S. D. P., in den R. B. B. toch weer binnendringen en er een middenpunt en leiding krijgen? Men begrijpt, welk een gevaar hier moest worden afgewend!

Maar het voorwendsel! Het voorwendsel!! Een voorwendsel, dat niet aan enig beginsel mocht en kon zijn ontleend, maar dat uitsluitend en zuiver opportunistisch moest zijn, doch tevens geschikt om op de hartstochten der vergadering van den R. B. B. te werken, aangezien hier ook maar geen schijn van argumentatie dienst kon doen. Een voorwendsel. Een koninkrijk voor een voorwendsel! zal H. Spiekman hebben geroepen.

En ziet: het voorwendsel is gevonden. We hebben het uit Het Volk van jongstleden Zaterdag kunnen leeren. De snoode kerels van de „nieuwe” partij hebben „ostentatief” — de heer H. Spiekman gebruikt gaarne eens een vreemd woord, dat de arbeiders niet begrijpen, — voor de Bondsbanier, het orgaan van den R. B. B., bedankt.

Ze hebben dus van te voren zich reeds in de kaart laten kijken, de smakkerds! wat hun plan is, namelijk den R. B. B. te beschadigen, en in zijn orgaan en in zijn actie. Gooit ze d'r uit of liever houdt ze d'r uit! Dit argument kan bij de massa der in den R. B. B. vergaderde bestuurders inslaan.

Weliswaar staat er nergens geschreven of voorgeschreven, dat de leden eener bij den R. B. B. aangesloten vereniging ook geabonneerd moeten zijn op het orgaan. Weliswaar is dit in alle verenigingen en in de S. D. A. P. niet het minst slechts met een minderheid het geval. Weliswaar, ten slotte, is het feit van het „ostentatief” bedanken een... leugentje en waren de meeste leden der S. D. P. *nooit* op de Bondsbanier geabonneerd, die bovendien, volgens den redacteur zelf, een sta-in-den-weg is voor de verspreiding van 't socialisme, maar dit alles doet weinig ter zake. Barbertje moet hangen en Barbertje zal hangen.

't Spreekt vanzelf, dat, wanneer men een arbeidersbeweging sinds jaren systematisch heeft „gecorrumpeerd”, door ze nooit beginselen, maar altijd belangen en opportunistische middeltjes voor oogen te houden, dat dan ook geen „argumenten” meer noodig zijn, maar elk, ook het zotste voorwendsel, voldoende is om „macht” te doen gaan boven „recht.”

v, R.

Het Int. Bureau en de Soc. Dem. Partij.

De *Vorwärts*, het hoofd-orgaan van de Deutsche Soc. Dem. Partij, schrijft hieromtrent o. a. het volgende:

Hiermede is echter niet gezegd, dat het optreden van Huysmans te Rotterdam — dat nog agressiever (aanvallender) was tegen de S. D. P. dan ons kort bericht deed vermoeden — aan geenerlei bedenking onderhevig was (al was 'het dan „in naam van het Bestuur van het Bureau” en niet in naam van de Internationale.) Het is duidelijk, dat het besluit van het Bureau-bestuur in deze belangrijke zaak slechts een voorloopig besluit is. De algemeene vergadering van het Bureau moet beslissen. Het is al bedenkelijk, door de openbaar-

making van het rapport reeds eenigszins vooruit te wijlen loopen op het oordeel van de algemeene vergadering en zodoende de schijn te wekken, als zoude de aangewezen vertegenwoordiging van de internationale arbeidersbeweging reeds tegen de S. D. P. en vóór de S. D. A. P. hebben stelling genomen. Maar dubbel bedenkelijk is het, dat deze publikatie nog door het optreden van Huysmans in Rotterdam krachtig werd versterkt. Huysmans was te Rotterdam van meening, dat het een lafheid ware geweest, als hij daar niet was gekomen om stelling te nemen. Deze opvatting is naar onze meening een ernstige dwaling. Onthouding ware hier plicht geweest.

* * *

De *Leipziger Volkszeitung*, na de *Vorwärts* het voornaamste orgaan der Deutsche Partij, vindt het optreden van Huysmans „bevreemdend,” en zegt o.a.: „Onder deze omstandigheden schijnt ons het optreden van den internationalen sekretaris, nog afgezien van het oordeel, dat zijn uiting over het Deventer besluit uit het oogpunt van persoonlijke takt verdient, — om het zacht uit te drukken — raadselachtig.”

Partijnieuws.

Weesp. Door de Directie van „Het Volk” werd nadat zij Vader had medegedeeld dat zij geen agent en looper van „Het Volk” kon hebben, die lid was van de S. D. P., Zaterdagavond aan Vader schriftelijk ontslag gegeven ingaande 1 Mei. Door onze afd. wordt flink gewerkt met ons blad „de Tribune”; elken Zaterdag wordt er mede gekolporteed, de verkoop gaat uitstekend; reeds een 30-tal arbeiders lezen geregeld ons blad. De S. D. A. P. heeft ook in Weesp onze afd. uitgesloten en niet uitgenoodigd om de 1-Meidag gezamenlijk te vieren. Door de afd. sigarenmakers werd hier tegen krachtig geprotesteerd. Onze afd. wees als correspondent van ons blad G. A. Vader aan.

Utrecht. — Woensdagavond vergaderde de afdeling huishoudelijk. Aanwezig waren van het Partijbestuur Gorter en Ceton. Uitvoerige besprekingen werden gehouden over den toestand der partij en der afdeling. Een 3 tal leden hadden bedankt.

Naar aanleiding der in Utrecht loopende praatjes, als zoude de afdeling zijn opgeheven, werd besloten te publiceeren, dat de afdeling wel degelijk werd gehandhaafd.

Als bestuur werd verkozen: Hoogcarspel, voorz., G. A. Leverland, secretaris, Fred. Hendrikstr. 51.

Besloten werd de actie krachtig ter hand te nemen, en door middel van een openbare vergadering en door te werken voor ons partijorgaan met straatcolportage, wat tot hertoe zeer goede vruchten afwierp. Meermalen werd een 100 tal exemplaren verkocht.

Amsterdam. — De afdeling vergaderd den 29 April huishoudelijk in Plancius. De agenda wordt rondgezonden. De openb. verg., die a.s. Maandag in d'Geelvinck zou worden gehouden, moest worden uitgesteld.

Rotterdam. — De afd. zal deelnemen aan den door den Rott. Best. Bond te organiseren Meibetoging.

Voor het Sprekerslijstje gaven zich nog op:
G. A. VADER, Weesp, Middenstr. 204.
W. A. HOENDERS, Den Haag, Van Diemenstraat 193.

Ontvangen voor de Partijkas:

Aan Contributie: Wed. S. G. te G. f. 13.—; A. B. te H. f. 1.50; afd. R'dam f. 9.60.

Aan Steunpenning: A. G. P. te L. f. 10.—; J. C. te A. f. 0.60; J. D. te A. f. 1.50; P. J. W. te A. f. 1.50; J. W. te D. f. 2.50; A. B. te Gr. f. 1.—; Wed. S. G. te G. f. 10.—; M. M. te A. f. 5.—.

Wie volgen?

Deze verantwoording loopt tot en met 21 April '09.

M. MENSING.

Ingekomen bij de Adm. voor „De Tribune”:
P. Z. te A. f. 1.—; B. V. te L. f. 10.—; J. S. te H. f. 5.—; H. te Z. f. 1.—; S. R. te R. f. 25.—

Korrespondentie. Wegens plaatsgebrek moeten verscheiden stukken wederom blijven liggen, als: Boekbespreking, art. over Staatspensionering, Brief uit België e.a.

Advertentiën.

Soc. Dem. Partij
Afd. Leiden.

Openbare Cursusvergadering

op **WOENSDAG 28 APRIL a.s.**, des avonds halfnegen in „**VOORUIT**.”

Spreker: **S. DE WOLFF**, van Amsterd.

Onderwerp: **ARMOEDE.**

Toegang Vrij.

HET BESTUUR.